

Bautzen | Budziszyn | Budyšin

Foto: Philipp Zieger

Stadt der Türme an der Spree

Miasto wież nad Sprewą

Město věží na Sprévě

Ich bin ein Oberlausitzer
Kultur.Schatz!
oberlausitz.com/kultur

 BAUTZEN
BUDYŠÍN

Altstadt Stare Miasto Staré město

Der Reichturm, auch bekannt als der Schiefe Turm Bautzens. //
Wieża Reichturm, znana również jako Krzywa Wieża Budziszyna. //
Věž Reichturm, známá také jako šikmá věž v Budyšině.

Foto: Philipp Herfort Photography

Abendstimmung auf dem Hauptmarkt. // Wieczorny nastrój na
głównym rynku. // Večerní atmosféra na náměstí Hauptmarkt.

Foto: Philipp Herfort Photography

Bilderbuch Bautzen

Die malerische Altstadt Bautzens zählt nicht umsonst zu den schönsten in ganz Deutschland: Ein imposantes Ensemble aus 21 Türmen und Basteien auf einem Granitplateau oberhalb der sich schlängelnden Spree verleiht der Stadt ihre unverkennbare Silhouette. Prachtvolle barocke Bürgerhäuser, kleine Gassen und eine fast vollständig erhaltene mittelalterliche Stadtbefestigung sind Zeugnis einer wechselvollen über 1.000-jährigen Geschichte und verzaubern die Besucher.

Zjawiskowy Budziszyn

Malownicza starówka Budziszyna nie bez powodu jest jedną z najpiękniejszych w Niemczech: imponujący zespół 21 wież i bastionów na granitowym płaskowyżu nad meandrującą rzeką Spree nadaje miastu niepowtarzalną sylwetkę. Wspaniałe barokowe kamienice, małe uliczki i prawie całkowicie zachowane średniowieczne fortyfikacje miejskie świadczą o zróżnicowanej ponadtyśiącletniej historii i budzą zachwyt odwiedzających.

Obrázková kniha Budyšin

Ne nadarmo je malebné staré město Budyšin jedním z nejkrásnějších v celém Německu. Impozantní soubor 21 věží a bašt na žulové plošině nad meandrující řekou Sprérou vytváří nezaměnitelnou siluetu města. Nádherné barokní domy měšťanů, malé uličky a téměř kompletně zachované středověké městské opevnění svědčí o bohaté, více než 1000leté historii, okouzluje návštěvníky.

Vom Matthiasturm bieten sich fantastische Ausblicke. // Fantastyczne
widoki z wieży Matthiasturm. // Z věže Matthiasturm je fantastický výhled.

Foto: Philipp Herfort Photography

Die Schloßstraße mit ihren prachtvollen Bürgerhäusern. // Ulica Schloßstraße ze wspaniałymi kamienicami. // Ulice Schloßstraße s nádhernými měšťanskými domy.

Czy wiecie,

Schon gewusst?

Bis 1634 gehörte Bautzen übrigens zu Böhmen. Das Erbe vergangener Zeit lässt sich bei einem Rundgang durch die historische Altstadt erleben. Ein besonderer Ort ist dabei der Dom St. Petri, der älteste und größte Simultandom Deutschlands, welcher seit mehr als 500 Jahren sowohl von katholischen als auch evangelischen Christen genutzt wird.

Im Inneren des Dom St. Petri. // Wnętrze katedry św. Piotra. // Uvnitř Chrámu svatého Petra.

Věděli jste,

že až do roku 1634 patřil Budyšin k Čechám? Dědictví dávných časů můžete zažít při prohlídce historického Starého města. Zvláštním místem je chrám svatého Petra, nejstarší a největší konkatedrála v Německu, kterou již více než 500 let využívají jak katolíci, tak i protestantští křesťané.

Die berühmte Altstadt-silhouette Bautzens begeistert Menschen aus Nah und Fern. // Słynna sylwetka starego miasta w Budziszynie zachwyca ludzi przybywających z bliska i daleka. // Slavné panorama starého města Budyšina nadchne lidi z blízkého i vzdáleného okolí.

Die atemberaubende Altstadt Bautzens, im Hintergrund das Oberlausitzer Bergland. // Zapierająca dech w piersiach starówka Budziszyna z Pogórzem Łużyckim w tle. // Úchvatné staré město Budyšina s Hornolužickými horami v pozadí.

Der Reichturm ist, aufgrund seiner Neigung von 1,41 Metern, auch bekannt als Schiefer Turm Bautzens. Von der Aussichtsplattform bietet sich ein herrlicher Blick auf die Altstadt und bis ins Oberlausitzer Bergland. Die Gedenkstätte Bautzen informiert als ehemaliges Stasi-Gefängnis über Haftschicksale und historische und politische Verfolgung während der DDR sowie zum Nationalsozialismus und zur sowjetischen Besatzungszeit.

Wieża Reichturm, ze względu na jej nachylenie wynoszące 1,41 m, jest znana jako „krzywa wieża” Budziszyna. Z platformy widokowej roztacza się wspaniały widok na stare miasto i na Górne Łużyce. Niedysiejsze więzienie Stasi, będące w Budziszynie miejscem pamięci, dostarcza informacji o losach więźniów oraz historycznych i politycznych prześladowaniach w czasach NRD, czasach narodowego socjalizmu i okupacji sowieckiej.

Věž Reichturm je na základě svého odklonu o 1,41 metru známá také jako šikmá věž Budyšina. Z vyhlídkové plošiny se skýtá nádherný výhled na Staré město až k Hornolužické vrchovině. Památník v Budyšině, bývalá věznice Stasi, informuje nejen o osudech vězňů a historické i politické perzekuci v NDR, ale také o nacionálním socialismu a období sovětské okupace.

Kulinarik Kulinaria Kulinářské

Foto: Philipp Herfort Photography

In Bautzen spielt der Senf eine besondere Rolle. // Musztarda w Budziszynie odgrywa szczególną rolę. // Hořčice hraje v Budyšině významnou roli.

Im Senfladen gibt es viele Variationen der scharfen Köstlichkeit. // W sklepie z musztardą można znaleźć wiele odmian tego pikantnego przysmaku. // V obchodě s hořčicí najdete mnoho variant této pikantní pochoutky.

Foto: Fouad Vollmer

Die sorbische Gastlichkeit lässt sich im Restaurant Wjelbik erleben. // Serbołużyckiej gościnności można doświadczyć w restauracji Wjelbik. // Lužickosrbskou pohostinnost můžete zažít v restauraci Wjelbik.

Foto: Tobias Ritz

Lausitzer Fisch ist ein beliebtes regionales Lebensmittel. // Łużycka ryba jest popularną regionalną specjalnością. // Lužická ryba je oblíbeným regionálním jídlem.

Foto: Norman Paeth

Bautzen mit allen Sinnen

Bautzen ist vor allem für den Bautz'ner Senf bekannt. Im Senfladen mit angeschlossenen Museum und in der 1. Bautzener Senfstube gibt es allerlei Köstliches rund um die kleinen scharfen Körner. Zu den alljährlich stattfindenden Bautzener Senfwochen zeigen sich die Gastronomen der Stadt von ihrer kreativen Seite: Spannende Kreationen, von traditionell bis experimentell, verzau-

bern den Gaumen. Ein Besuch gehört für alle Genießer zum Pflichtprogramm.

Regionalität und Traditionen werden in Bautzen besonders großgeschrieben: Oberlausitzer Küche, sorbische Spezialitäten und Lausitzer Fisch laden auf eine kulinarische Reise ein. Und überall können feinste regionale Produkte erworben werden.

Budziszyn poznawany wszystkimi zmysłami

Budziszyn jest najbardziej znany z musztardy Bautz'ner Senf. W sklepie z musztardą i w połączonym z nim muzeum oraz w pierwszej budziszynskiej restauracji serwującej dania na bazie musztardy, Bautzener Senfstube, można znaleźć wszelkiego rodzaju przysmaki bazujące na małych, ostrych ziarenkach gorczycy. Podczas corocznych Tygodni Musztardy w Budziszynie restauratorzy pokazują swoją kreatywną stronę: ekscytujące kreacje,

od tradycyjnych po eksperymentalne, budzą zachwyt. Wizyta jest obowiązkowa dla wszystkich koneserów.

Tożsamość regionalna i tradycja są w Budziszynie szczególnie ważne: górnołużycka kuchnia, serbołużyckie specjały i łużyckie ryby zapraszają w kulinarną podróż. Tutaj można wszędzie kupić najlepsze regionalne produkty.

Budyšin všemi smysly

Budyšin je známý především díky hořčici Bautz'ner Senf. V prodejně hořčice s připojeným muzeem a v 1. Bautzener Senfstube jsou nabízeny nejrůznější lahůdky, které se dají z malých zrníček koření vyrobit. Během každoročních týdnů budyšinské hořčice ukazují kuchaři po celém městě svou kreativní stránku. Vzrušující kreace, od tradičních až po experimentální, okouzlí

chuťové buňky. Návštěva je povinná pro všechny labušníky.

V Budyšině je na regionálnost a tradice kladen obzvláštní důraz: hornolužická kuchyně, lužickosrbské speciality a lužické ryby vás zvou na kulinářské dobrodružství. A všude si můžete koupit ty nejlepší regionální produkty.

Das italienische Flair der Schloßstraße lässt sich besonders gut bei einer Pizza genießen. // Włoską atmosferę ulicy Schloßstraße można szczególnie odczuć, rozkoszując się pizzą. // Italskou atmosféru ulice Schloßstraße si můžete vychutnat zejména s pizzou.

Foto: Philipp Herfort Photography

Foto: Tobias Ritz

Sorben Serbołużyczanie Lužičtí Srbové

Im Sorbischen Museum können Interessierte die sorbische Kultur und Geschichte entdecken. // Zainteresowani mogą zapoznać się z serbołużycką kulturą i historią w Muzeum Serbołużyckim. // V Lužickosrbském muzeu se návštěvníci mohou seznámit s lužickosrbskou kulturou a historií.

Foto: Sorbisches National-Ensemble, Matthias Bulang

Die Stücke des Sorbischen National-Ensembles werden weltweit aufgeführt. // Spektakle Serbołużyckiego Zespołu Narodowego są wystawiane na całym świecie. // Hry Lužickosrbského národního souboru se hrají po celém světě.

Kulturelle Vielfalt

Einzigartig für Bautzen ist das Zusammenspiel deutscher und sorbischer Kultur. Bei den Sorben handelt es sich um eine slawische Minderheit, die ihre eigene Sprache, Kultur und farbenfrohen Bräuche seit Jahrhunderten liebevoll pflegt.

Im Sorbischen Museum lässt sich mit einem Audioguide (EN, PL, FR, CZ) mehr über die Sorben und ihr Leben erfahren.

Różnorodność kulturowa

Wyjątkowe dla Budziszyna jest przenikanie się kultury niemieckiej i serbołużyckiej. Serbołużyczanie to mniejszość słowiańska, która od wieków pieczołowicie kultywuje swój własny język, kulturę i barwne zwyczaje.

W Muzeum Serbołużyckim można dowiedzieć się więcej o Serbołużyczanach i ich życiu, korzystając z audioprzewodnika (EN, PL, FR, CZ).

Foto: Christoph Partsch

Die sorbische Sprache findet sich auch auf den Straßenschildern wieder. // Język serbołużycki można również znaleźć na znakach ulicznych. // Lužická srbština se objevuje i na dopravním značení.

Das sorbische Restaurant Wjelbik, dessen Namen übersetzt „Gewölbe“ bedeutet. // Serbołużycka restauracja Wjelbik, której nazwa oznacza „piwnice”. // Lužickosrbská restaurace Wjelbik. Její název v překladu znamená „klenba”.

Stadt der Türme an der Spree. // Miasto wież nad Sprewą. // Město věží na Sprěvě.

Kulturní rozmanitost

Pro Budyšin je jedinečné prolínání německé a lužickosrbské kultury. Lužičtí Srbové jsou slovanská menšina, která po staletí s láskou udržuje svůj vlastní jazyk, kulturu a pestré zvyky.

V Lužickosrbském muzeu se můžete dozvědět více o Lužických Srbech a jejich životě s audioprůvodcem (EN, PL, FR, CZ).

Im Sorbischen Museum lässt sich auch moderne Kunst sorbischer Künstler entdecken. // Nowoczesną sztukę serbołużyckich artystów również można odkryć w Muzeum Serbołużyckim. // V Lužickosrbském muzeu najdete také moderní umění lužickosrbských umělců.

Foto: inmafachwerkleibe.de

Foto: inmafachwerkleibe.de

Foto: Tobias Ritz

Foto: Philipp Herfort Photography

Lebendige Kulisse

Die historische Altstadt Bautzens bietet eine fantastische Bühne für diverse kulturelle Highlights. Vor allem das sorbische Osterfest, bekannt für seine Osterreiter, lockt jährlich tausende Besucher an. Richtig gefeiert wird im Mai zum traditionellen Stadtfest, dem Bautzener Frühling.

Ein beliebtes Event ist auch das Altstadtfestival im August. Unter dem Motto „Wasser, Kunst, Licht“ beeindruckt es mit Kunst, Geschichte, Kulinarik, Musik und Tanz.

Ein wahrer Klassiker ist der Bautzener Wenzelsmarkt: Der älteste Weihnachtsmarkt Deutschlands begeistert mit verschiedenen kulinarischen Köstlichkeiten, traditionellem Kunsthandwerk, regionalen Produkten und einem vielfältigen Programm.

Żywe kulisy

Historyczna starówka Budziszyna stanowi fantastyczną scenerię dla przeróżnych wydarzeń kulturalnych. Przede wszystkim Serbołużyckie Święta Wielkanocne, słynące z wielkanocnej kawalkady jeźdźców, przyciągają co roku tysiące gości. W maju urządzi się z rozmachem Budziszynską Wiosnę, czyli tradycyjny festyn miejski.

Innym popularnym wydarzeniem jest sierpniowy Festiwal Starego Miasta. Pod hasłem „Woda, Sztuka, Światło” zachwycą sztuką, historią, kulinarnymi przysmakami, muzyką i tańcem.

Prawdziwym klasykiem jest budziszynski Wenzelsmarkt: najstarszy w Niemczech jarmark bożonarodzeniowy zachwycą różnorodnością smaków, tradycyjną sztuką i rzemiosłem, produktami regionalnymi i zróżnicowanym programem.

Musik vor einmaliger Kulisse beim Altstadtfestival. // Muzyka na wyjątkowym tle podczas Festiwalu Starego Miasta. // Hudba v jedinečných kulisách během Staroměstského festivalu.

Živá kulisa

Historické staré město Budyšin je fantastickou kulisou pro různé kulturní akce. Zejména lužickosrbské velikonoční slavnosti, známé svými velikonočními jezdci, přitahují každoročně tisíce návštěvníků. Skutečné oslavy se konají v květnu na tradičních městských slavnostech Budyšinské jaro.

Další oblíbenou akcí je srpnový Staroměstský festival. Pod heslem „Voda, umění, světlo“ zaujme uměním, historií, kulinařskými specialitami, hudbou a tancem.

Opravidovou klasikou je budyšínský trh Wenzelsmarkt: Nejstarší vánoční trh v Německu, pojmenovaný po českém králi Václavu IV., nadchne rozmanitými kulinařskými specialitami, tradičními uměleckými řemesly, regionálními produkty a pestrým programem.

Der Wenzelsmarkt eingebettet ins winterliche Bautzen. // Jarmark Wenzelsmarkt w zimowym Budziszynie. // Václavský trh (Wenzelsmarkt) v zimním Budyšině.

Beim Stadtfest Bautzener Frühling ist den ganzen Tag etwas los. // Na miejskim festynie Budziszynskiej Wiosny przez cały dzień coś się dzieje. // Na jarních slavnostech v Budyšině se celý den něco děje.

Foto: Jessica Grossmann

Foto: Sylvio Dittich

Foto: Julian Kern

Foto: Holger Hinz

Foto: mushroom productions

Foto: Philipp Herfort Photography

Der Saurierpark ist ein beliebtes Ausflugsziel für Familien. // Park dinosaurů jest popularnym miejscem wycieczek dla rodzin. // Dinosaurů park je oblíbeným výletním cílem rodin.

Die Talsperre Bautzen wird besonders von Wassersportlern geschätzt. // Zapora w Budziszynie jest szczególnie popularna wśród miłośników sportów wodnych. // Budyšínská přehrada je oblíbená zejména u milovníků vodních sportů.

Foto: Tobias Ritz

Abenteuerzeit im Hochseilgarten an der Talsperre Bautzen. // Czas na przygodę w parku linowym przy zaporze w Budziszynie. // Dobrodružství v lanovém centru na přehradě Bautzen.

Naturoasen und Kulturschätze

Direkt vor den Toren der Stadt eröffnet sich ein Paradies für Naturliebhaber. Die Talsperre Bautzen lädt zum Radfahren, Klettern, Baden und Wassersport ein. Der Abenteuer- und Naturcampingplatz mitten im Grünen mit Blick auf den See bietet Erholung pur. Im Ortsteil Kleinwelka lockt außerdem der größte Saurierpark Deutschlands – ein echtes Highlight für Familien!

Das UNESCO Biosphärenreservat Oberlausitzer Heide- und Teichlandschaft mit seiner vielfältigen Flora und Fauna ist der perfekte Anlaufpunkt für Wanderbegeisterte und Radfahrer. Für letztere ist auch der Spreerad-

weg, welcher von der Quelle der Spree über Bautzen bis nach Berlin führt, ein spannendes Erlebnis.

Im direkt an Bautzen angrenzenden Oberlausitzer Bergland warten urige Bergbauden, idyllische Wanderwege und historische Umgebendehäuser.

Auch die Städte des historischen Oberlausitzer Sechsstädtebundes sind definitiv einen Besuch wert. Aufgrund seiner zentralen Lage in der Oberlausitz erreicht man von Bautzen aus sowohl Görlitz, als auch Zittau, Löbau, Kamenz und Luban (PL).

Oazy przyrody i skarby kultury

Bezpośrednio przed bramami miasta otwiera się raj dla miłośników przyrody. Tereny Zalewu Budzyszyńskiego (Talsperre Bautzen) są idealne do jazdy na rowerze, wspinaczki, pływania i uprawiania sportów wodnych. Kemping „przygoda i natura” wśród zieleni, z widokiem na jezioro oferuje pełny wypoczynek. W Kleinwelka jest największy w Niemczech park dinozaurów - prawdziwa atrakcja dla rodzin!

Rezerwat biosfery UNESCO – Kraina Stawów i Wrzosowisk na Górnym Łużycach (Oberlausitzer Heide- und Teichlandschaft) – z różnorodną florą i fauną to idealne miejsce dla miłośników wędrówek pieszych i rowerowych. Dla rowerzystów niewątpliwym przeżyciem będzie również Szprewaldzka

Ścieżka Rowerowa (Spreeradweg), która prowadzi od źródła Sprewy przez Budziszyn do Berlina.

W górskim regionie Górnych Łużyc bezpośrednio graniczącym z Budziszynem czekają zachowane w niezmienionym stanie schroniska górskie, idylliczne szlaki wędrówek i zabytkowe domy przystępowe.

Zdecydowanie warto odwiedzenia są również miasta należące do historycznego Górnołużyckiego Związku Sześciu Miast. Ze względu na jego centralne położenie w Górnych Łużycach, z Budziszyna (Bautzen) można dotrzeć do Zgorzelca (Görlitz), a także Żytawy (Zittau), Lubińca (Löbau), Kamieńca (Kamenz) i Lubania (PL).

Foto: Philipp Herfort Photography

Die Städte der Oberlausitz, wie hier Zittau, sind immer eine Reise wert. // Miasta Górnych Łużyc, takie jak Żytawa (Zittau), są zawsze warto odwiedzenia. // Hornolužická města, jako například zde na obrázku Žitava, stojí vždy za návštěvu.

Přírodní oázy a kulturní poklady

Hned za branami města se otevírá ráj pro milovníky přírody. Budyšínská přehrada láká k cyklistice, horolezectví, koupání a vodním sportům. Dobrodružný a přírodní kemp uprostřed zeleně s výhledem na jezero nabízí čistou relaxaci. V obci Kleinwelka se nachází také největší park dinosaurů v Německu, který je skutečným lákadlem pro rodiny s dětmi!

Biosférická rezervace UNESCO Hornolužické vřesoviště a jezerní krajina s rozmanitou flórou a faunou je ideálním místem pro milovníky pěší turistiky a cyklistiky. Vzuřující

zážitkem je také Sprévska cyklostezka, která vede od pramene Sprévy přes Budyšin až do Berlína.

V Hornolužické Vrchovině, která přímo sousedí s Budyšínem, na vás čekají rustikální horské chaty, idyllické turistické stezky a historické roubené chalupy.

Za návštěvu rozhodně stojí i města historického hornolužického Šestiměstí. Díky své centrální poloze v Horní Lužici se z Budyšína dostanete do Zhořelce, Žitavy, Löbau, Kamenze a Lubaně (PL).

Foto: Philipp Herfort Photography

Sowohl per Fuß als auch mit dem Rad lässt sich die idyllische Landschaft um Bautzen entdecken. // Idylliczny krajobraz wokół Budziszyna można poznać pieszo lub na rowerze. // Idyllickou krajinu v okolí Budyšína můžete objevovat pěšky nebo na kole.

Foto: Flightseeing

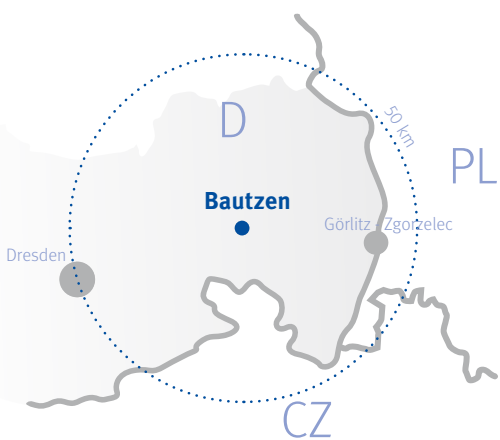
Foto: Philipp Herfort Photography

Umland Okolice Okolí

Kontakt

Foto: Philipp Herfort Photography

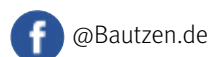
Tourist-Information Bautzen-Budyšin

Hauptmarkt 1
02625 Bautzen
Telefon +49 3591 42016
E-Mail: touristinfo@bautzen.de

www.tourismus-bautzen.de

oberlausitz.

Impressum | Odcisk | Otisk

Herausgeber | Wydawca | Vydavatel:

Stadt Bautzen
Fleischmarkt 1
02625 Bautzen
Telefon +49 3591 534-391
E-Mail: pressestelle@bautzen.de

Gestaltung & Realisierung | Projekt i realizacja |

Návrh a realizace:

Spreedesign Bautzen GmbH

Copyright:

Stadt Bautzen 10/2024, 4.500 Stück

Diese Maßnahme wird mit-
finanziert durch Steuermittel auf
Grundlage des von den Abgeord-
neten des Sächsischen Landtags
beschlossenen Haushaltes.

*Dieses Magazin wurde auf FSC-zertifiziertes
Papier gedruckt: Papier ist eine wertvolle
Ressource, die nicht verschwendet werden
sollte. Wenn Sie fertig mit Lesen sind, geben
Sie mich gerne an Freunde, Verwandte und
Bekannte weiter.*

*Niniejszy magazyn został wydrukowany na
papierze z certyfikatem FSC: papier jest cen-
nym zasobem, którego nie należy marnować.
Po zakończeniu lektury proszę o przekazanie
mnie przyjaciołom, krewnym i znajomym.*

*Tento časopis je vytištěn na papíře s certi-
fikátem FSC: papír je cenný zdroj, kterým by
se nemělo plýtvat. Až dočtete, neváhejte mě
předat přátelům, příbuzným a známým.*

Foto: Philipp Zieger

Audioguide Przewodnik audio Audioprůvodce

Entdecken Sie BAUTZEN

Mit einem digitalen Audio-
guide auf Ihrem Handy.

Odkryj BAUTZEN

Z cyfrowym przewodnikiem
audio w telefonie.

Objevte BAUTZEN

S digitálním zvukovým
průvodcem v telefonu.

Hier geht's zur App:

Kliknij tutaj, aby zapoznać
się z aplikacją:

Pro aplikaci klikněte sem:

get.smart-guide.org/Bautzen

SmartGuide

Foto: Philipp Herfort Photography